

Grønlands Selvstyre
Departementet for Natur, Miljø og Justitsområdet
3900 Nuuk
Grønland
paian@nanog.gl

København, 31. august 2015

Vedr. forslag til Vejledning til retningslinjer for seismiske offshore undersøgelser i Grønland

WWF Verdensnaturfonden takker for muligheden for at deltage i høringen vedr. forslag til vejledning til retningslinjer for seismiske offshore undersøgelser i Grønland (herefter retningslinjer for seismik).

Med forslag til retningslinjer for seismik lægger Naalakkersuisut op til en forenkling af godkendelsesprocessen, der skal gøre det mere attraktivt at investere i olieeftersforskning i Grønland og samtidig lette den administrative byrde ved den nuværende godkendelsesproces. Der indføres en ny procedure – en VVM-light proces – for de seismiske undersøgelser der ikke ventes at have væsentlige konsekvenser for miljø og natur. Selskabet skal her udarbejde en Vurdering af Forebyggende Tiltag (VFT), der i retningslinjerne beskrives som en beskrivelse af, hvad man kan gøre for at forebygge og begrænse påvirkningen af aktiviteterne på især havpattedyr. Denne vurdering gøres alene til genstand for en offentlig høring sidst i godkendelsesprocessen

Med forslag til retningslinjer for seismik præsenteres også de beskyttelseszoner, der blev lagt ud til høring i september 2014, men senere trukket tilbage pga. en fejl i materialet.

Den nye godkendelsesprocedure (VVM og VFT)

Den nye godkendelsesprocedure har hjemmel i Råstoflovens § 73, hvor hovedreglen er, at der skal udarbejdes vurdering af virkninger på miljøet (VVM redegørelser) for aktiviteter der forventes at have en væsentlig indvirkning på miljøet. Efter § 73, stk. 3, er det Naalakkersuisut der afgør, hvorvidt der skal udarbejdes en VVM redegørelser ligesom Naalakkersuisut fastsætter de kriterier, der anvendes ved afgørelse om, hvorvidt der skal give tilladelse til aktiviteten eller ej.

Med de nye retningslinjer vil Naalakkersuisut på baggrund af et projektoplæg fra selskabet (scope udkast) afgøre, om de ansøgte aktiviteter forventes at have væsentlige eller begrænsede miljøpåvirkninger. Hvis aktiviteterne forventes at have væsentlige miljøpåvirkninger vil afgørelsen

for a living planet[®]

træffes efter den sædvanlige VVM beslutningsproces, hvor der er offentlighed først omkring selskabets projektoplæg (scope) og dernæst om selskabets VVM redegørelse. I forbindelse med begge høringer udarbejdes en hvidbog, hvor de kommentarer der er indkommet fra andre myndigheder og offentligheden generelt og selskabets svar hertil sammenfattes. Hvidbogen offentliggøres sædvanligvis på Naalackersuisuts hjemmeside.

Med de nye retningslinjer for seismik lægges der op til begrænsede miljøundersøgelser og begrænset inddragelse af offentligheden i de situationer, hvor Naalackersuisut vurderer at de ansøgte aktiviteter vil have begrænsede miljøpåvirkninger. Det finder WWF Verdensnaturfonden meget beklageligt.

Af retningslinjerne fremgår det, at der skal udarbejdes en VVM redegørelse hvor aktiviteterne forventes at have en væsentlig miljøpåvirkning, hvor aktiviteterne rækker ind i de såkaldt lukkede områder, hvor aktiviteterne planlægges gennemført i vinter og forår og hvor aktiviteterne planlægges gennemført i de nordligste egne (henholdsvis nord for 77 N i Vestgrønland og 74 N i Østgrønland). Der er ikke på samme måde opsat retningslinjer for hvornår der alene skal udarbejdes en vurdering af forebyggende tiltag (VFT). Den nye vejledning indeholder hverken en beskrivelse af, hvad man definerer som væsentlige miljøpåvirkninger eller eksempler, der gør at man kan se hvilke aktiviteter det er man lægger op til at godkende uden en VVM redegørelse.

Hvis man ser tilbage på de seneste års gennemførte høringer om seismiske undersøgelser i havet udfør Grønland, hvilke af disse ville så have kvalificeret til at få en godkendelse af myndighederne baseret på en beskrivelse af, hvilke tiltag selskabet vil gøre for at forebygge og reducere påvirkningen på især havpattedyr?

WWF Verdensnaturfonden beklager også, at der lægges op til en proces, hvor offentligheden får mindre adgang til at diskutere og kommentere på planerne om seismiske undersøgelser. Hvor myndighederne vurderer, at et projekt vil have begrænsede miljøpåvirkninger vil der alene være offentlighed sidst i processen, hvor VFT vurderingen lægges ud i en 8 ugers høring.

Det ville styrke både VVM og VFT processen om der var offentlighed i flere led af processen. Et første skridt ville være at give offentligheden adgang til at kende de kriterier, som myndighederne anvender, når de vurderer hvorvidt et projekt forventes at have begrænsede eller væsentlige konsekvenser for miljøet.

for a living planet®

Seismiske undersøgelser i overensstemmelse med god international praksis

Indledningsvis defineres hvad Naalakkersuisut mener med god international praksis for seismiske undersøgelser (side 7). Her er fremhævet en række principper, men det kan undre at man ikke nævner, at selskaberne skal begrænse effekten af de seismiske undersøgelser på dyreliv (havpattedyr og fisk især) når hele VFT regimet bygges op omkring netop at forebygge og begrænse konsekvenserne af de seismiske undersøgelser for dyreliv.

Kumulative effekter over tid og sted.

WWF Verdensnaturfonden bemærker, at retningslinjerne for seismik lægger op til, at selskaberne i VVM redegørelserne skal beskrive de kumulative påvirkninger af seismiske undersøgelser i forhold til både tid og sted, men også andre forstyrrende aktiviteter (side 9). Det er en styrkelse af retningslinjerne, da der er eksempler blandt tidligere VVM redegørelser for seismiske aktiviteter på, at selskaberne kun i ringe grad har vurderet de kumulative effekter af deres seismiske undersøgelser i forhold til undersøgelser i samme område eller undersøgelser gennemført de foregående år.

I forlængelse heraf bør man i afsnittet om seismiske undersøgelser og forebyggende miljøtiltag ikke alene fremhæve seismiske undersøgelser, men også andre aktiviteter i områder der må antages at være forstyrrende for dyreliv (afsnit 6.1, punkt 4).

Eksklusionszoner og brug af passiv aflytning

Omkring undersøgelseskibet er en zone på 500 m indenfor hvilken der ikke må være havpattedyr når man foretager de seismiske undersøgelser. Retningslinjerne beskriver hvorledes man skal vente med at skyde seismik eller reducere styrken hvis der observeres havpattedyr indenfor 500 m afstand af undersøgelseskibet.

WWF bemærker, at der fortsat er store mangler i vores viden om de konsekvenser, som støjen fra seismik har for især hvaler. I en netop udgivet rapport om seismik og de konsekvenser som seismikken har for en række hvaler¹ konkluderes det at hvidhval og sandsynligvis også narhval vil opleve midlertidige skader i form af høretab hvis de er indenfor 260 m afstand af en enkelt lydbølge, indenfor 1000 m afstand af 14 lydbølger eller 2000 m afstand af 54 lydbølger fra seismiske undersøgelser (p. 64-69). Ændringer i dyrenes adfærd ses i endnu større afstand af lydbølgerne. Konsekvensen af de seismiske undersøgelser rækker således langt ud over den eksklusionszone der etableres omkring et undersøgelsessted.

¹ Cucknell, A c, Boisseau, o and Moscrop, A. 2015. A Review of the Impact of Seismic Survey Noise on Narwhale & other Arctic Cetaceans. By Cucknell, Boisseau, and Moscrop of Marine Conservation Research Ltd., commissioned by Greenpeace Nordic <http://www.greenpeace.org/denmark/da/press/rapporter-og-dokumenter/2015/A-Review-of-the-Impact-of-Seismic-Survey-Noise-on-Narwhal--other-Arctic-Cetaceans/>

for a living planet®

Overvågningen af eksklusionszonen foretages af de Marine Mammal and Seabird Observers (MMSO), der skal være ombord. Hvor de tidligere retningslinjer stillede krav om 2 MMSO observatører ombord, så skal der med de nye retningslinjer være 4 MMSO ombord. Det fremgår af retningslinjerne at MMSO observatørerne skal være trænedede i metoder og forvaltning, og to af de fire skal desuden være uddannede i at betjene PAM udstyret, der benyttes til at lytte efter havpattedyr i eksklusionszonen i mørke og tæt tåge. WWF Verdensnaturfonden så gerne, at retningslinjerne foreskrev at MMSO observatørerne også har lokalt kendskab til natur og dyreliv.

WWF Verdensnaturfonden så endvidere gerne, at retningslinjerne blev styrkede i forhold til *pre-shooting* søgningen efter havpattedyr i nærheden, eksempelvis ved at stille krav om, at de seismiske undersøgelser skal indledes i dagslys så det er muligt at foretage en ordentlig visuel undersøgelse af området, eller at PAM skal supplere den visuelle undersøgelse og ikke alene anvendes når affyringen sker i mørke eller under dårlige sigtbarhedsforhold (p. 16).

Med de nye retningslinjer får MMSO observatørerne til opgave at indsamle data om dyreliv observeret under undersøgelserne. Disse data skal deles med myndighederne og de forskningsinstitutioner, der rådgiver om de miljømæssige påvirkninger af seismik. Dette er en positiv udvikling.

WWF Verdensnaturfonden bemærker, at der i en parallel høring om Råstofstyrelsens retningslinjer for ansøgning, udførelse og afrapportering af offshore kulbrinteefterforskningsaktiviteter ikke er en henvisning til kravet om MMSO observatører. Ligeledes undrer det, at nærværende vejledningen om seismiske undersøgelser ikke indeholder en beskrivelse af Fiskeriobservatører (FLO) og myndighedernes mulighed for at stille krav om benyttelse af sådanne (se vores høringssvar til Råstofstyrelsens retningslinjer for ansøgning, udførelse og afrapportering af offshore kulbrinteefterforskningsaktiviteter, dateret 26. august 2015).

Beskyttelseszoner for havpattedyr i forbindelse med seismiske undersøgelser

De nye retningslinjer for seismik indeholder kort med angivelse af opmærksomhedsområder (areas of concern) og lukkede områder (closed areas) for henholdsvis hvidhval, narhval, grønlandshval og hvalros. Det er en svaghed ved retningslinjerne at der ikke tages hensyn til migrerende sommerhvaler, herunder de store bardehvaler. I det omfang der er mangel på viden om migrationsruter bør man støtte sig til forsigtighedsprincippet.

WWF Verdensnaturfonden finder betegnelsen lukkede områder misvisende, da der er tale om områder hvortil Naalakkersuisut kan vælge at give tilladelse til at der gennemføres seismiske undersøgelser. Det fremgår af retningslinjerne at de seismiske undersøgelser skal være begrænsede – alene et selskab må operere i området, linjerne skal være korte uden at dette er kvantificeret i

for a living planet®

retningslinjerne og afstanden mellem linjerne skal være mindst 10 km – men at der kan gives tilladelse til undersøgelser indenfor de lukkede områder.

WWF Verdensnaturfonden anbefaler, at Naalakkersuisut skaber klarhed om naturforvaltningen og rammerne for eftersøgning efter olie ved i stedet at identificere tre typer af områder: reelt lukkede områder, områder med begrænset adgang for seismiske undersøgelser og endelig opmærksomhedsområderne. Udgangspunktet må naturligvis være, at lukkede områder er lukkede for seismik og også senere borer. Med de strategiske miljøvurderinger for kulbrinteaktiviteter og de kortlægninger af vigtige og følsomme marine områder der er udarbejdet igennem de seneste år er der et sikkert grundlag at udpege de første reelt lukkede områder på.

Et første vigtigt skridt kunne være at lukkede de to områder – Nordvandet og Diskobugt og Store Hellefiskebanke – som er særligt økologisk vigtige. DCE skriver om områderne²:

'(...) 12 områder omkring Grønland (er) identificeret som økologisk vigtige og følsomme. To områder – V1 Nordvandspolyniet og V5 Disko Bugt og Store Hellefiskebanke fremstår som særligt økologisk vigtige og har opnået højeste ranking i vurderingen ud fra PSSA kriterierne. Disse to områder er derfor tildelt prioritet 1. Begge områder vurderes at være økologisk vigtige i en cirkumpolar kontekst og begge har ud fra IUCNs arbejde med at identificere vigtige marine områder i Arktis opnået karakteristik som SUPER-EBSA. Det ene område, Nordvandspolyniet, har opnået en særlig høj ranking og kan på baggrund af områdets enestående karakteristika muligvis karakteriseres som unik på verdensplan' (p. 59).

Den tekst der supplerer kortmaterialet er meget kortfattet. Der henvises til en række baggrundsdokumenter, her særligt de strategiske miljøvurderinger af kulbrinteaktiviteter i de grønlandske farvande. WWF Verdensnaturfonden anbefaler, at teksten i afsnit 7.2 udbygges lidt så det for alle arterne er tydeligt hvorvidt der er taget hensyn til migrationsruter i forbindelse med udpegnings af beskyttelseszonerne.

Seismik og fiskeri

WWF Verdensnaturfonden finder retningslinjerne kortfattede og mangelfulde i forhold til fiskeri.

Det fremgår af retningslinjerne, at man ikke kan udelukke at fiskeriet påvirkes af seismiske undersøgelser, der foregår i samme havområder, men der står i samme der står i samme sætning at man ikke har modtaget rapporter om reducerede fangster. Er der gennemført egentlige undersøgelser af konsekvensen af seismik på fisk og fiskeri i grønlandske farvande?

² Christensen, T., Falk, K., Boye, T., Ugarte, F., Boertmann, D. & Mosbech, A. (2012). Identifikation af sårbare marine områder i den grønlandske/danske del af Arktis. Aarhus Universitet, DCE – Nationalt Center for Miljø og Energi. 72 pp. <http://www2.dmu.dk/pub/sr43.pdf>

for a living planet[®]

Nogle beskrivelser af konsekvensen af seismik for fisk og fiskeri tyder på, at der er en midlertidig nedgang i fangster i de områder hvor der er gennemført seismik, men at der også er udfordringer i at planlægge aktiviteter så der er plads til alle³⁴. Det ville styrke retningslinjerne om der blev indarbejdet et par henvisninger til udenlandske undersøgelser eller videnskabelige artikler i det omfang man ikke har eget materiale at knytte retningslinjerne til.

Som allerede anført så vi endvidere gerne, at retningslinjerne også gav myndighederne adgang til at stille krav om anvendelse af fiskeriobservatører (FLO) i forbindelse med gennemførelse af de seismiske undersøgelser.

På vegne af WWF Verdensnaturfonden

Mette Frost

³ Havforskningsinstituttet. http://www.imr.no/temasider/redskap_og_teknologi/seismikk/nb-no

⁴Background briefing paper for a workshop on seismic survey operations: impacts on fish, fisheries, fishers and aquaculture. Prepared by David L. Peterson for the British Columbia Seafood Alliance. February 2004. <http://www.empr.gov.bc.ca/Mining/Geoscience/MapPlace/thematicmaps/OffshoreMapGallery/Documents/SeismicAndFisheriesBriefingDoc.pdf>